

Cecilia Ahern: Tyttö peilissä | Maailmankirjat

Ahernin magiikka ei kannaa

MARIANNA PENTTILÄ.

Cecilia Ahern on tunnettu kevyestä ja romanttisesta kirjallisuudesta, joka viihdyttää mutta ei ole kovinkaan syvällistä. Pieni, kaksi novellia sisältävä teos *Tyttö peilissä*, käsittelee yksinäisyyden ja menettämisen teemoja Ahernille poikkeuksellisen synkällä tavalla. Ahern vaihtaa teoksessaan romanttisen realismin taianomaisempaan, mutta yritys tuntuu jäävän puolitiehen.

Niminovelli on fantasialla höystetty satu, joka lainaa ideaansa **Lewis Carrollin** teoksesta *Alice peilimaassa*. Keskeinen tapahtumapaikka on suuri kalliorinteellä oleva kartano, jossa päähenkilö Lilan sokea isoäiti elää. Novellin tausta luodaan näennäisen aurinkoisella tunnelmalla, jota pienet, vinksallaan olevat yksityiskohdat vääristävät. Talon jokainen peili on peitetty mustalla kankaalla, ja ryöppyävä puutarha on niin runsas, että sinne voi eksyä. Lilalle talo on lapsuuden leikkipaikka ja tuhansien muistojen koti. Talon kummallisuudet eivät häiritse Lilaa – hän on oppinut pienenä, että hänen isoäitinsä ei vain pidä peleistä. Hääpäivänään hän tulee kuitenkin katsoneeksi yhteen peleistä ja saa selville, että isoäidin peloille on syy.

“Vierashuone haisi kostealta ja tunkkaiselta kuin konsanaan tila, jota ei koskaan tuuletettu tai siivottu, ja siellä oli jäätävän kylmä, sillä huonetta ei ollut lämmitetty yli kolmeenkymmeneen vuoteen. Lila tunsu itsensä tuhmaksi koulutytyksi, kun hän veti mustan kankaan syrjään ja puolittain odotti, että sen takaa hyppäisi esiin jokin hirviö. Hänellä oli sydän kurkussa. Mutta kun kangas valahti lattialle, näky sai hänet hätkähtämään.”

Lyhyt novelli petaa tarinaa pitkään, mutta jättää ratkaisun lyhyeksi ja tarinan kokonaisuuden elliptiseksi. Lopputulos muistuttaa lähinnä halpaa kauhukirjallisuutta. Novelli tuo mieleen esimerkiksi **R. L. Stinen** nuortenkirjat, mikä ei haittaisi, jos myös Ahernin teos kuuluisi lajiltaan nuortenkirjallisuuteen. *Tyttö peilissä* -teosta markkinoidaan kuitenkin kokoelmana satuja aikuisille, joille tarina tarjoaa mielestäni auttamattomasti liian vähän. Avoinmuuden lisäksi tarina vilisee epätarkkuuksia, eivätkä epäloogiset ja selittämättä jäävät yksityiskohdat aukea edes useammalla lukukerralla. On kuin tarinan idea ei olisi aivan valmis.

Puolinainen olo jää myös teoksen toisesta novellista “Muistojentekijä”, joka on niminovellia hankalammin lajiteltavissa. Mies on keksinyt laitteen, jonka avulla keksittyjä muistoja voidaan tallentaa aivoihin ja saada aivot luulemaan niitä todeksi. Itse hän kärsii menneisyydessään kohtaamista menetyksistä niin paljon, etteivät uudet muistot auta häntä. On kuitenkin ihmisiä, joita hänen keksintönsä voi auttaa.

Tiettyä fantasiallisuutta “Muistojentekijässä” on: siinä on tieteisfantasialle tyypillistä teknologiaa ja henkilöhahmojen intuitio on epätavallisen vahva. Mies kohtaa tytön, joka kutsuu

itseään Judithiksi, viehätty tästä ja pyytää tätä itselleen työntekijäksi. Judith on salaperäinen ja puhumaton mutta tekee työnsä hyvin. Hän on hyvä päättämään ihmisten kirjeiden perusteella, ketkä ansaitsevat tulla autetuiksi. Judith tuntuu tietävän miehestäkin enemmän kuin tämä on kertonut. Kuva työstä itsestään jää kuitenkin kovin keskeneräiseksi.

“Muistojentekijän” takaumissa Ahern kirjoittaa sitä minkä osaa parhaiten: siirappiseen asti romanttisen rakkauden ja riipivän menettämisen kuvausta. Muistojen merkitystä novellissa käsitellään onnistuneesti – ja myös sitä, kuinka uusilla muistoilla ei voi pelastaa mitään silloin, kun elämältä putoaa pohja kokonaan.

Kummallinen piirre molemmissa novelleissa on hahmojen etiikka. “Tyttö peilissä” -novellin loppu on moraalisesti hankala hyväksyä. Ahern kääntää hyvän pahaksi ja pahan hyväksi kuin vahingossa, ja moraalinen arvottaminen jää lukijalle. “Muistojentekijässä” hän käsittelee muistokoneeseen liittyviä moraalisia ongelmia osana tarinaa. Mies esimerkiksi auttaa erästä asiakastaan peittelemään aviorikosta ja kärsii siitä myöhemmin. Sama mies myös jättää etsimättä elämästään salaperäisesti kadonneen tytön käsiinsä, vaikka tietää, että joku ulkopuolinen tekee tälle pahaa. Kun empaattiset hahmot käyttäytyvät novellien lopussa epätyypillisen itsekkäästi eikä sitä selitetä, tarinan uskottavuus kärsii. Tuntuu, että kirjailija on pyrkinyt vain saamaan novellit nopeasti loppuun.

Kokoelman molemmilla novelleilla olisi mahdollisuudet olla merkittäviä kirjallisia teoksia, mutta kummastakin jää keskeneräinen vaikutelma. Koska novelleja on vain kaksi, kokonaisuus tuntuu torsolta. Herää jopa kysymys, onko uusia lajityyppejä testaileva Ahern vain päätenyt julkaisemaan kokeilujaan ennen seuraavaa, vuonna 2012 ilmestyvää romaaniaan. Vaisuksi jäävä lukukokemus harmittaa, kun teemoissa olisi ollut syvyyttä vaikka kuinka.

Cecelia Ahern *Tyttö peilissä*, suom. Terhi Leskinen, Gummerus, 2012.